

Wynikowy plan pracy nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa w szkole ponadgimnazjalnej

Moduł I *Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach*

Cel ogólny:

- przygotowanie do działania ratowniczego – uczeń zna zasady prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia;
- nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy – uczeń umie udzielać pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Wymagania opisane w prezentowanym planie wynikowym wykraczające poza podstawę programową zaznaczono wytłuszczeniem.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji (wypełnione po lekcji)
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			Uczeń:		
1.	O czym będziemy się uczyć na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa – zasady bezpieczeństwa	1	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne założenia programowe przedmiotu; - wypowiada się na temat swoich zainteresowań, oczekiwań wobec nauczyciela oraz proponowanych treści i metod pracy; - prawidłowo składa meldunek do rozpoczęcia lekcji. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie i wskazuje elementy humanitarne w programie przedmiotu; - zna zasady przynależności do organizacji SIM PCK; - zna regulaminy interesujących go konkursów i zawodów sportowo-obronnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - - - -
2.	Nasz klasowy kontrakt. Diagnoza wstępna	1	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie zredagowanych zasad pracy na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa; - planuje swoją naukę zgodnie z wymaganiami przedmiotowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje i redaguje wnioski dotyczące zasad obowiązujących na lekcji; - rozróżnia wymagania podstawowe i ponadpodstawowe; - zna kryteria otrzymania oceny celującej. 	<ul style="list-style-type: none"> - - - -
3.	Organizacja pierwszej pomocy	1	<ul style="list-style-type: none"> - omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia prawne podstawy udzielania pomocy; 	<ul style="list-style-type: none"> - -

			<ul style="list-style-type: none"> - miejscu wypadku; - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - wymienia środki przydatne przy udzielaniu pierwszej pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - dobiera odpowiedni do urazu rodzaj środków opatrunkowych; - wyjaśnia, jakie są różnice w wyposażeniu apteczek domowej i samochodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - -
4.	Kontrola funkcji życiowych	1	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - ocenia stan poszkodowanego i demonstruje sposób skontrolowania jego funkcji życiowych; - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - ocenia stopień świadomości poszkodowanego. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych; - dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; - wyjaśnia, dlaczego oddech poszkodowanego należy badać 10 sekund. 	<ul style="list-style-type: none"> - - - -
5.	Utrata przytomności	1	<ul style="list-style-type: none"> - udziela pierwszej pomocy w przypadkach utraty przytomności; - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia; - omawia zasady udzielania pomocy nieprzytomnej kobiecie w ciąży; - omawia zasady postępowania w 	<ul style="list-style-type: none"> - - - -

				urazach termicznych (w udarze słonecznym i ciepłym).	
6.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	2	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach utraty oddechu, zatrzymania krążenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; - omawia zasady wykonywania RKO kobiety w ciąży i laryngektomowanego. 	<ul style="list-style-type: none"> - - -
7.	Krwawienia i krwotoki	2	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach krwotoków. 	<ul style="list-style-type: none"> - układa poszkodowanego we właściwe pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu; - wyjaśnia, dlaczego duże krwotoki i wstrząs pourazowy zagrażają życiu; - uzasadnia konieczność podjęcia szybkiej akcji ratunkowej; - omawia zasady postępowania w krwotokach wewnętrznych. - 	<ul style="list-style-type: none"> - - -
8.	Uszkodzenia kości i stawów	1	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych; - udziela pomocy w przypadku urazów kości i uszkodzeń stawów kończyn dolnych i 	<ul style="list-style-type: none"> - - -

			<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach złamań i zwichnięć. 	<ul style="list-style-type: none"> - górných; - wyjaśnia zasady postępowania przy urazach głowy, kręgosłupa i miednicy; - omawia zasady postępowania przy urazach żeber. 	
9.	Oparzenia termiczne i chemiczne	1	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach oparzeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych; - charakteryzuje rodzaje zagrożeń towarzyszących rozległym oparzeniom; - wyjaśnia zasady zapobiegania wstrząsowi w rozległym oparzeniu; - omawia zasady postępowania przy oparzeniach chemicznych; - uzasadnia różnice w sposobie udzielania pierwszej pomocy w zależności od typu oparzenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - - -
10.	Ciała obce w organizmie	1	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach dławienia się ciałem obcym. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach dławienia się ciałem obcym przez kobietę ciężarną 	<ul style="list-style-type: none"> - - -
11.	Wstrząs pourazowy	1	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach wstrząsu 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia 	<ul style="list-style-type: none"> - - -

			pourazowego.	urazu; - uzasadnia znaczenie udzielenia pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia wstrząsu.	
12.	Pogryzienia, użądlenia, ukąszenia Temat wykracza poza podstawę	1	- ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach ukąszeń, użądleń i pogryzień.	- omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - uzasadnia, dlaczego od szybkiej i właściwie udzielonej pomocy może zależeć życie ludzkie.	- - - -
13.	Nagłe zachorowania – chorzy są wśród nas Temat wykracza poza podstawę	2	- ocenia sytuację w miejscu wypadku; - zabezpiecza miejsce wypadku i wzywa profesjonalną pomoc; - udziela pierwszej pomocy w przypadkach nagłych zachorowań (zawał serca, napad astmy oskrzelowej, epilepsja, niedocukrzenie krwi, udar mózgu, ostre bóle brzucha).	- omawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanym i świadkom zdarzenia; - prezentuje podstawowe zasady ratowania ludzi w nagłych atakach chorób, - ocenia stopień zagrożenia życia w sytuacji ataku choroby.	- - -
14.	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości z zakresu udzielania pierwszej pomocy	1	- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy; - stosuje algorytmy postępowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia.	- uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia poszkodowanych.	- - - -

Moduł II System bezpieczeństwa państwa

W podstawie programowej nie opisano celu ogólnego i nie sprecyzowano wymagań. Można przyjąć następujący cel i wymaganie ogólne:

- znajomość systemu obronnego – uczeń rozumie znaczenie właściwego funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe		Proponowane metody i formy pracy z uczniem	Uwagi o realizacji
			podstawowe	ponadpodstawowe		
			Uczeń:			
1.	System obronny Rzeczypospolitej Polskiej	1	- wymienia polityczne oraz militarne warunki gwarancji bezpieczeństwa państwa.	- uzasadnia polityczne oraz militarne warunki gwarancji bezpieczeństwa państwa.	- dyskusja, - miniwykład ilustrowany filmem / prezentacją multimedialną, - metaplan, - praca w grupach.	- - - -
2.	Powinności obronne władz samorządowych, instytucji i obywateli	1	- wymienia obowiązki obywateli w zakresie powinności obronnych.	- uzasadnia konieczność spełnienia świadczeń osobistych i rzeczowych obywateli; - wyjaśnia różnicę między obowiązkiem świadczeń rzeczowych a osobistych.	- wywiad, - dyskusja, - praca z tekstem, - praca indywidualna i w zespołach.	- - - -
3.	Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	1	- przedstawia i charakteryzuje organizację Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.	- wymienia rodzaje wojsk oraz służb w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; - wyjaśnia przeznaczenie Narodowych Sił Rezerwowych.	- miniwykład ilustrowany, - praca z tekstem, - praca w grupach.	- - - -

Moduł III *Ochrona ludności i obrona cywilna*

Cel ogólny:

- znajomość powszechnej samoobrony i obrony cywilnej – uczeń rozumie znaczenie powszechnej samoobrony i obrony cywilnej.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe		Proponowane metody i formy pracy z uczniem	Uwagi o realizacji
			podstawowe	ponadpodstawowe		
			Uczeń:			
1.	Międzynarodowe	1	- wyjaśnia podstawowe zasady	- podaje przykłady łamania	- praca zespołowa	-

	prawo humanitarne		<p>międzynarodowego prawa humanitarnego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia niegodziwość poniżającego i okrutnego traktowania innych ludzi. 	<p>gwarancji humanitarnego traktowania ofiar konfliktów zbrojnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków. 	<ul style="list-style-type: none"> - nad problemem, - praca z tekstem, - dyskusja. 	<ul style="list-style-type: none"> - - -
2.	Ochrona ludności i zwierząt	1	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podstawowe środki ochrony ludności; - wymienia zbiorowe środki ochrony przed bronią konwencjonalną; - wyjaśnia znaczenie zastępczych budowli ochronnych; - omawia zasady ewakuacji z terenów zagrożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i wyjaśnia zasadę działania indywidualnych środków ochrony przed bronią masowego rażenia; - wymienia sposoby i środki ochrony zwierząt; - przedstawia okoliczności, w których należy wykonać zabiegi całkowite lub częściowe; - uzasadnia konieczność przestrzegania reguł bezpieczeństwa podczas wykonywania zabiegów sanitarnych i specjalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - burza mózgów, - dyskusja, - praca nad problemem, - praca w grupach. 	<ul style="list-style-type: none"> - - - -
3.	Ostrzeżenie i alarmowanie	1	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rodzaje sygnałów alarmowych i zna obowiązki ludności po usłyszeniu alarmu; - wskazuje drogi ewakuacji w szkole, omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych; - potrafi ewakuować się z budynku w trybie alarmowym; - definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego; - uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych; - omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu (np. o podłożeniu ładunku wybuchowego, pożarze itp.) w szkole; - uzasadnia wagę znajomości sygnałów alarmowych i zasad zachowania się po ich ogłoszeniu dla zachowania życia. 	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusja, - praca z podręcznikiem, - analiza SWOT, - praca w grupach. 	<ul style="list-style-type: none"> - - - -

Moduł IV Zagrożenia czasu pokoju

Cel ogólny:

- przygotowanie do działania ratowniczego – uczeń zna zasady prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe		Proponowane metody i formy pracy z uczniem	Uwagi o realizacji
			podstawowe	ponadpodstawowe		
			Uczeń:			
1.	Zagrożenia czasu pokoju	1	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu szkoły oraz domu; wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie w momentach wystąpienia poszczególnych zagrożeń; przedstawia zasady działania w przypadku zagrożeń w czasie pokoju (np. awarii, katastrofy komunikacyjnej, budowlanej), podczas przebywania w domu, szkole, miejscu rekreacji i na trasie komunikacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zagrożenia czasu pokoju i wyjaśnia, na czym polegają; uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń. 	<ul style="list-style-type: none"> dyskusja, prezentacja projektów uczniowskich, praca nad problemem, praca w grupach. 	<ul style="list-style-type: none"> - - - -
2.	Ewakuacja uszkodzonych	1	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady postępowania związane z wyszukiwaniem i wynoszeniem ofiar oraz osób zagrożonych z rejonów porażenia. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia celowość przestrzegania zasad ewakuacji uszkodzonych; omawia podstawowe zasady ewakuacji uszkodzonych. 	<ul style="list-style-type: none"> dyskusja, praca z tekstem, prezentacja połączona z pokazem, praca w zespołach. 	<ul style="list-style-type: none"> - - - -
3.	Psychologiczne skutki sytuacji kryzysowych	1	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje sposoby zapobiegania panice podczas zagrożeń; 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice. 	<ul style="list-style-type: none"> burza mózgów, praca z tekstem, prezentacja z 	<ul style="list-style-type: none"> - - -

			- ma świadomość pozytywnych i negatywnych skutków stresu w życiu człowieka.		elementami dramy, - praca w grupach.	-
4.	Zagrożenia terrorystyczne	1	- omawia zasady postępowania w czasie zagrożenia terrorystycznego.	- uzasadnia konieczność przestrzegania określonych procedur w sytuacji zagrożenia terrorystycznego.	- burza mózgów, - praca z tekstem, - kolaż, - praca w grupach.	- - -

Moduł V Zagrożenia występujące podczas wojny

W podstawie programowej nie opisano celu ogólnego i nie sprecyzowano wymagań. Można przyjąć następujący cel i wymaganie ogólne:

- znajomość zagrożeń czasu wojny – uczeń rozumie znaczenie właściwego zachowania się w rejonie porażenia.

Lp.	Temat lekcji	Liczba godzin	Wymagania programowe		Proponowane metody i formy pracy z uczniem	Uwagi o realizacji
			podstawowe	ponadpodstawowe		
			Uczeń:			
1.	Konwencjonalne środki rażenia	1	- wymienia konwencjonalne rodzaje broni współczesnego pola walki; - wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia bronią konwencjonalną.	- charakteryzuje środki rażenia; - uzasadnia konieczność właściwego postępowania w rejonie porażenia.	- dyskusja, - prezentacja projektów uczniowskich, - ogląd, - kolaż, - praca w grupach.	- - -
2.	Broń masowego rażenia	1	- wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia.	- charakteryzuje środki masowego rażenia; - wyjaśnia, w jaki sposób można ochronić się przed szkodliwym działaniem czynników broni masowego rażenia.	- dyskusja, - praca z tekstem, - praca w grupach.	- - -

3.	Podsumowanie wiadomości i umiejętności	1	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje zasady właściwego zachowania się podczas ratowania życia i dbania o własne zdrowie w sytuacjach kryzysowych w czasie pokoju i wojny; - wyjaśnia znaczenie powszechnej samoobrony 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność właściwego zachowania się w sytuacjach kryzysowych, zagrażających życiu i zdrowiu człowieka w czasie pokoju i wojny. 	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzian pisemny. 	<ul style="list-style-type: none"> - - - -
----	---	---	---	--	---	--